



دانشگاه علوم پزشکی  
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی  
واحد برنامه‌ریزی آموزشی

## «طرح دوره توکسین‌های باکتریایی»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: میکروب شناسی

عنوان درس: توکسین‌های باکتریایی

کد درس: ۲۱

نوع و تعداد واحد<sup>۱</sup>: واحد عملی

نام مسؤول درس: دکتر مریم سیروسی

مدرس/مدرسان: دکتر مریم سیروسی

پیش‌نیاز/همزمان: بیوشیمی کاربردی

رشته و مقطع تحصیلی: باکتری شناسی - دکتری تخصصی

اطلاعات مسؤول درس:

رتبه علمی: استادیار

رشته تخصصی: میکروبیولوژی

محل کار: دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

تلفن تماس: ۰۹۱۲۸۰۲۴۰۸۳

نشانی پست الکترونیک: siroosim@sina.tums.ac.ir

<sup>۱</sup> مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری-عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

در این درس به محتوای زیر پرداخته می‌شود:

- کشت دادن باکتری در محیط کشت مناسب تولید توکسین و سنجش فعالیت توکسین در سوپرناتانت
- رسوب پروتئین های سوپرناتانت
- انجام دیالیز
- آنالیز میزان تخلیص توکسین با استفاده از الکتروفورز عمودی (SDS-PAGE)
- سنجش غلظت پروتئین ها
- اصول کروماتوگرافی ستونی حبته تخلیص پروتئین ها
- اهداف کلی / محورهای توانمندی:

تربیت دانشجویانی است که دارای مبانی قوی علمی جهت غربالگری باکتری های مولد توکسین، شناسایی مولکولی باکتری ها، روش های تخلیص توکسین ها و انواع روش های کروماتوگرافی ستونی هستند.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی:

- اصول انتخاب روش مناسب رسوب دهی پروتئین ها
- اصول انتخاب بافر
- اصول انتخاب نوع کروماتوگرافی
- اصول انتخاب روش سنجش غلظت پروتئین ها

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فرآگیر:

دانش کافی در زمینه‌ی تخلیص توکسین های پروتئینی را به دست آورده باشد.

رویکرد آموزشی<sup>۱</sup>:

□ ترکیبی<sup>۲</sup>

□ حضوری

□ مجازی<sup>۳</sup>

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

- 
1. Educational Approach
  2. Virtual Approach
  3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

## رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

## رویکرد حضوری

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
  - بحث در گروههای کوچک
  - ایفای نقش
  - یادگیری اکتشافی هدایت شده
  - یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
  - یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
  - یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

## رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

..... لطفاً نام ببرید .....

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۱	معرفی روش های رسوب دهی پروتئین	حضوری	خواندن کتب مرجع، مقالات ، ارائه سمینار و بحث های گروهی	دکتر سیروسی
۲	آشنایی با کروماتوگرافی تعویض آنیونی	حضوری	خواندن کتب مرجع، مقالات ، ارائه سمینار و بحث های گروهی	دکتر سیروسی
۳	آشنایی با کروماتوگرافی تعویض کاتیونی	حضوری	خواندن کتب مرجع، کتب مرجع، مقالات ، ارائه سمینار و بحث های گروهی	دکتر سیروسی
۴	آشنایی با کروماتوگرافی تمایلی	حضوری	خواندن کتب مرجع، کتب مرجع، مقالات ، ارائه سمینار و بحث های گروهی	دکتر سیروسی
۵	تهیه محیط کشت و کشت باکتری جهت بیان پروتئین نوترکیب	حضوری	خواندن کتب مرجع، مقالات ، ارائه سمینار و بحث های گروهی	دکتر سیروسی
۶	شکست سلول ها با روش سونیکاسانیون	حضوری	خواندن کتب مرجع، مقالات ، ارائه سمینار و بحث های گروهی	دکتر سیروسی
۷	رسوب دهی پروتئین ها با استفاده از آمونیوم سولفات	حضوری	خواندن کتب مرجع، مقالات ، ارائه سمینار و بحث های گروهی	دکتر سیروسی
۸	دیالیز پروتئین ها	حضوری	خواندن کتب مرجع، مقالات ، ارائه سمینار و بحث های گروهی	دکتر سیروسی
۹	آشنایی با کیسه دیالیز	حضوری	خواندن کتب مرجع، مقالات ، ارائه سمینار و بحث های گروهی	دکتر سیروسی
۱۰	ساخت بافر ژل بالا و پایین و ژل بالا و پایین جهت انجام SDS-PAGE	حضوری	خواندن کتب مرجع، مقالات ، ارائه سمینار و بحث های گروهی	دکتر سیروسی
۱۱	ساخت بافر تانک جهت انجام SDS-PAGE	حضوری	خواندن کتب مرجع، مقالات ، ارائه سمینار و بحث های گروهی	دکتر سیروسی -

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۱۲	ساخت بافر نمونه و آماده سازی نمونه جهت انجام SDS-PAGE	حضوری	خواندن کتب مرجع، مقالات ، ارائه سمینار و بحث های گروهی	دکتر سیروسی -
۱۳	ساخت محلول رنگ آمیزی جهت انجام SDS-PAGE	حضوری	خواندن کتب مرجع، مقالات ، ارائه سمینار و بحث های گروهی	دکتر سیروسی
۱۴	ساخت محلول رنگبری جهت انجام SDS-PAGE	حضوری	خواندن کتب مرجع، مقالات ، ارائه سمینار و بحث های گروهی	دکتر سیروسی
۱۵	انجام SDS-PAGE	حضوری	خواندن کتب مرجع، مقالات ، ارائه سمینار و بحث های گروهی	دکتر سیروسی
۱۶	انجام SDS-PAGE-ادامه	حضوری	خواندن کتب مرجع، مقالات ، ارائه سمینار و بحث های گروهی	دکتر سیروسی

#### وظایف و انتظارات از دانشجو:

حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس<sup>۱</sup>

#### روش ارزیابی دانشجو:

ارزیابی دانشجویان بصورت تکوینی (۴۰٪) و تراکمی (۶۰٪) انجام می شود.

- ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)<sup>۲</sup> : تکوینی و تراکمی
- ذکر روش ارزیابی دانشجو: تکوینی (سمینار ، حضور فعال در کلاس و رعایت نظم و اصول اخلاقی) و تراکمی
- ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو

✓ **ارزیابی تکوینی (سازنده)**<sup>۳</sup>: ارزیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با ذکر فعالیت‌هایی که دانشجو به طور مستقل یا با راهنمایی استاد انجام می‌دهد. این نوع ارزیابی می‌تواند صرفا با هدف ارایه بازخورد اصلاحی و رفع نقاط ضعف و تقویت

- 
۱. این وظایف مصادیقی از وظایف عمومی هستند و می‌توانند در همه انواع دوره‌های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.
  ۲. در رویکرد آموزشی مجازی، سهم ارزیابی تکوینی بیش از سهم ارزیابی تراکمی باشد.

نقاط قوت دانشجو صورت پذیرفته و یا با اختصاص سهمی از ارزیابی به آن، در نمره دانشجو تأثیرگذار باشد و یا به منظور تحقق هر دو هدف، از آن استفاده شود.

نظیر: انجام پروژه‌های مختلف، آزمون‌های تشخیصی ادواری، آزمون میان ترم مانند کاربرگ‌های کلاسی و آزمونک (کوییز) های کلاسی

✓ **ارزیابی تراکمی (پایانی)<sup>۱</sup>:** ارزیابی دانشجو در پایان دوره است که برای مثال می‌تواند شامل موارد زیر باشد:  
- آزمون‌های کتبی، شفاهی و یا عملی با ذکر انواع آزمون‌ها برای مثال آزمون‌های کتبی شامل آزمون‌های کتبی بسته پاسخ اعم از «چندگزینه‌ای»، «جورکردنی گسترده»، «درست- نادرست» و آزمون‌های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ، آزمون‌های استدلای نظیر آزمون ویژگی‌های کلیدی، سناریونویسی با ساختن فرضیه و .... آزمون‌های عملی که برای مثال می‌تواند شامل انواع آزمون‌های ساختارمند عینی نظیر<sup>۲</sup> OSLE<sup>۳</sup> و ... و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار<sup>۴</sup> با استفاده از ابزارهایی نظیر<sup>۵</sup> DOPS، لاگبوک<sup>۶</sup>، کارپوشه (پورت فولیو)<sup>۷</sup>، ارزیابی ۳۶۰ درجه<sup>۸</sup> و .... باشد.

#### منابع:

منابع شامل کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وب‌سایت‌های مرتبط می‌باشد.

#### الف) کتب:

1. Bacterial Protein Toxins-
2. Bacterial Toxins- Methods and Protocols
3. The Comprehensive Sourcebook of Bacterial Protein Toxins

#### ب) مقالات:

- 
1. Summative Evaluation
  2. Objective Structured Clinical Examination
  3. Objective Structured Laboratory Examination
  4. Workplace Based Assessment
۵. مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی Direct Observation of Procedural Skills: روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت‌های عملی (بروسیجرها) طراحی شده است. در این روش فرآگیر در حین انجام یک بروسیجر، مورد مشاهده قرار می‌گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می‌شود.. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فرآگیر شناسایی می‌شوند. فرایند مشاهده فرآگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.
6. Logbook
  7. Portfolio
  8. Multi Source Feedback (MSF)

ج) محتوای الکترونیکی:

د) منابع برای مطالعه بیشتر: